

Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutissaattut

Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 7-imi 3. november 1994-imeersumi § 3 imm. 2, § 5, § 8 imm. 3, § 8a, § 11, § 12, § 15, § 18 imm. 3, § 18 a imm. 3, § 20 imm. 3, § 22 imm. 3 aamma § 26 imm. 3, naapertorlugit, kingullermi allanngortinneqartoq Inuit annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 13-imi, 20. november 2006-imeersumi tunngavigalugit makku aalajangersarneqarput:

Kapitali 1

Nassuiaatit aalajangersakkallu aallarnisaataasut

§ 1. Timikkut annertuumik innarluummik oqarnermi ajoqutit amigaatilluunniit inunnguuserisat kingusinnerusukkulluunniit pilersimasut pineqarput, assersuutigalugit tappiitsuuneq isigiarsunnerluunniit, tusilartuuneq tusaasinnaassutsilluunniit annikilleriarsimanera, nukitsigut noqartoortarnek pissutigalugu nukinnik aqutsisinaannginneq allatulluunniit nukillaarnerit, noqartarnek, oqalunniarnikkut ajornartorsiuteqarnek, timip pisataanik amigaateqarnek, uummatikkut/taqqatigut/tartukkut/tingukkullu ajoquteqarnerup kingunerisai, nagguarlunneq (gigteqarnek) kiisalu kromosomitigut ajoquteqarnek.

Imm. 2. Pisinnaassuseqarnerup inissisimaffia ikiorserneqarsinnaatitaalersitsisoq tassaasinnaavoq inuup innarluuteqarnini pissutigalugu

- 1) nammineq pisariaqartitaminik isumaginnissinnaannginnera, assersuutigalugu timikkut eqqiluisaarnermik, atisalersornermik, nerisarnermik assigisaanillu, imaluunniit 2) illup iluani silamilu nammineerluni angalasinnaannginnera, matumani niuertarfilerineq, allanut pulaarnek, nalinginnaasumik sukisaarsartunut peqataaneq assigisaalu ilanngullugit eqqarsaatigalugit, imaluunniit
- 3) inunnut allanut attaveqarsinnaannginnera.

Imm. 3. Pisinnaanerup killeqarnera napparsimagallarnermik pissuteqarpat ikiorsiisoqarsinnaanngilaq.

§ 2. Eqqarsartaatsimikkut annertuumik innarluutillit paasineqassaaq pisinnaasat killeqarnerat pissuteqarsinnaalluni eqqarsartaatsikkut ajornartorsiuteqarnek imaluunniit killeqarnek imaluunniit eqqarsartaatsikkut kinguarsimaneq.

Imm. 2. Pisinnaassuseqarnerup inissisimaffia ikiorserneqarsinnaatitaalersitsisoq tassaasinnaavoq inuup innarluuteqarninni pissutigalugu

- 1) nammineq pisariaqartitaminik isumaginnissinnaannginnera, assersuutigalugu timikkut eqqiluisaarnermik, atisalersornermik, nerisarnermik assigisaanillu, imaluunniit 2) illup iluani silamilu nammineerluni angalasinnaannginnera, matumani niuertarfilerineq, allanut pulaarnek, nalinginnaasumik

sukisaarsartunut peqataaneq assigisaalu ilanngullugit eqqarsaatigalugit, imaluunniit

3) inunnut allanut attaveqarsinnaannginneq.

Imm. 3. Pisinnaanerup killeqarnera napparsimagallarnermik pissuteqarpat ikiorsiisoqarsinnaanngilaq.

§ 3. Pisinnaaneq pisinnaasalluunniit annikilleriarsimasut illuatungilerniarlugit

ikiorsiiniuteqartoqarsinnaavoq. Ikiorsiiniutigineqarsinnaasut tassaapput assigiinngitsutigut tapersersuineq, paaqqutarinninneq imaluunniit iluaquersuutinik tunniussineq.

Imm. 2. Ikiorsiiniutit akuersissutigineqarsinnaanngillat, tamatumunga aningaasartuutit ukiumut aningaasanit Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit ukiumut ataasiarluni aalajangersarneqartunit appasinneruppata.

§ 4. Annertuumik innarluutilik pisariaqartumik siunnersorneqarsinnaatitaavoq. Siunnersuineq kommunalbestyrelsit qinnuteqarnerisigut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit akuersissutigineqartassaaq.

Kapitali 2

Iluaquersuutit

§ 5. Iluaquersuutit annertuumik innarluutillip ulluinnarni inuuneranut oqilisaataasussat akuersissutigineqarsinnaapput.

Imm. 2. Iluaquersuutit ajornanngippat atukkiussatut tunniunneqartassapput.

Imm. 3. Iluaquersuutit pisiarineqarnerinut ikiorsiissuutit taamaallaat aningaasartuutitut innarluuteqanngitsut namminneq illumilu atugassaminnut pisiarisartagaannut sanilliullugit annertuumik amerlanerussuteqartunut ikiorsiissutigineqarsinnaapput.

Imm. 4. Iluaquersuutitut inoqutigiinni nalinginnaasuni nalinginnaasumik atorineqartartunut akuersissuteqartoqarsinnaanngilaq.

§ 6. Iluaquersuutit timip pisataanut iloqissersimasunut amigaataasunulluunniit ornavaffiusut, qerattaqqusersuutaasut iluarsiissutaasulluunniit nalunaarut manna malillugu akuersissutigineqarsinnaanngillat.

Imm. 2. Taamaallaat pissutsini immikkut illuinnartuni napparsimmavinni peqqinnissaqarfulluunniit paaqqutarinniffini uninngasunut timikkut iluaquersuutinik akuersissuteqartoqarsinnaavoq.

§ 7. Pisortat ilinniartitit inuit annertuumik innarluutillit peqataanerannut iluaquersuutinik nalinginnaasunik atugassanngortitsineq nalunaarut manna malillugu akuersissuteqartoqarsinnaanngilaq.

§ 8. Iluaquersuutit siunnersuisup suliasanut immikkut ilisimasaqartup ajornanngippat siumoortumik inassuteqarneratigut akuersissutigineqartassapput.

Kapitali 3

Tapersersortitut ikiortit

§ 9. Annertuumik innarluutilik nammineq inigisaminiiginnarsinnaanerminut, matumani najugaqatigiiffik nakkutigineqarluniluunniit najugaqarfik ilanngullugit, perorsaanikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsitsoq sap. akunneranut nal. akunnerini arlalinni tapersersortilerneqarsinnaavoq.

Imm. 2. Annertuumik innarluutilik meeraaqqerivimmi, meeqqerivimmi imaluunniit ulluunerani paaqqinniffimmi 0-6-inik ukiulinnut naatsorsuussaasumi sulisut amerlassusilerneqarneranni pisariaqartinneqartunit annertunerusumik tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsitsoq paaqqinniffimmi

sap. akunneranut nal. akunneri 40-t tikillugit tapersersortilerneqarsinnaavoq.

Imm. 3. Annertuumik innarluutilik sunngiffimmi angerlarsimaffimmi imaluunniit ulluunerani paaqqinniffimmi 6-17-inik ukiulinnut akuleriiffiusussatut naatsorsuussami sulisut amerlassusilerneqarneranni pisariaqartinneqartunit annertunerusumik tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisoq paaqqinniffimmi sap. akunneranut nal. akunneri 20-t tikillugit tapersersortilerneqarsinnaavoq.

Imm. 4. Inunnut annertuumik innarluutilinnut tapersersortilerneqarsinnaapput, utoqqaat illuanni najugaqartunut, kommuni allanik naleqquttumik najugaqarfigneqarsinnaasunik inissamik neqeroorutissaqanngipput.

§ 10. Tapersersortip annertuumik innarluutilik eqqarsartaatsimigut, timimigut inooqataanermigullu ineriartornerani tapersersussallugu suliasaraa.

Imm. 2. Tapersersortitut ikiortip annertuumik innarluutilik ulluinnarni suliarineqartartunut nammineerniarneranik tapersersussavaa.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsi annertuumik innarluutilik 18-it inorlugit ukioqarpat nammineersinnaatitaanngippalluunniit annertuumik innarluutilik, tapersersortitut ikiorti, immaqa sulianut ilisimasalik, angajoqqaatut oqartussaassusilik nakkutiginnittorluunniit peqatigalugit tapersersortip sulinermini atugassaanik iliuusissanut pilersarusiussaaq.

§ 11. Tapersersortit kommunalbestyrelsimit atorfinitsinneqartassapput, taakkulu tapersersortinut taakkununga sulisitsuussapput.

Imm. 2. Kommunalbestyrelsit tapersersortinik sapinngisamik isumaginninnermi perorsaanikkut ilinniagaqarsimasunik atorfinitsitsissapput. Tamanna ajornarpat kommunalbestyrelsit tapersersortit taamatut sulinissaminut immikkut piukkunnaatilitut isigineqartut atorfinitsittassavaat.

Imm. 3. Tapersersortit akissarsiaqartitaanerat Namminersornerullutik Oqartussat sulianullu atatillugu kattuffiup tapersersortit ataasiakkaat ilinniagaqarnermikkut suliaannut atatillugu isumaqatigiinniuteqarsinnaatitaasup akornanni isumaqatigiissut tunngavigalugu pissaaq.

§ 12. Annertuumik innarluutilinnut ataasiakkaanut nal. akunneri tapersersorteqartitsiviusussat kommunalbestyrelsip inassuteqarneratigut Ilaqutariinninnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit akuerineqartassapput.

Imm. 2. Kommunimi ataatsimi annertuumik innarluutilinnut tamanut atugassat tapersersortitut nal. akunneri suliffissaat ataatsimoortillugit Ilaqutariinninnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup tunniussinnaavai.

Imm. 3. Ilaqutariinninnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup kommunalbestyrelsit tapersersortitut ikiortinut nal. akunneri atugassaat aalajangersimasumik amerlassusilerlugit nalunaarutigisinnaavai. Nal. akunneri tapersersortitut ikiortinut atugassat kommunit pisariaqartitsineq tunngavigalugu agguataartassavaat.

Imm. 4. Nal. akunneri tapersersortitut ikiortit atugassaat nalinginnaasumik qaammatinut arfinilinnut tunniunneqartarput.

§ 13. Tapersersortitut ikiortit sulinerannik ataqatigiisaaɾisartup akissarsiaanut Ilaqutariinninnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik 50 procentit tikillugit tapiissuteqarsinnaavoq.

Imm. 2. Tapersersortitut ikiortit kommunimi suliaasa ataqatigiisaaɾneqarnissaat ataqatigiisaaɾisartup suliasaraa. Aammattaaq ataqatigiisaaɾisartup taassuma tapersersortitut ikiortit perorsaanikkut suliatigullu ilitsersuuttassavai.

Kapitali 4

Oqilisaassineq

§ 14. Inuk annertuumik innarluutilik nammeneq angerlarsimaffimmini najugaqarpat, paaqqutarineqarneralu ilaqutariinnut annertuumik suliaasaqartitsineruppat tamatuma oqilisaassivigineqarnissaa Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup akuersissutigisinnaavai.

Imm. 2. Aatsaat oqilisaassinissaq akuersissutigineqarsinnaavoq tamanna ilaqutariit annertuumik innarluutilimmik siunissami paaqqutarinnissinnaaginnarnissaannut tunngaviuppat.

Imm. 3. Aammattaaq oqilisaassinermut akuersissuteqartoqarsinnaavoq annertuumik innarluutilik angerlarsimaffimmi avataani najugaqarallarnissamik pisariaqartitsippat.

§ 15. Oqilisaassineq ilaqutariinni allani, ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi allamiluunniit taamaaliornissamut naleqquttumi najugaqarallarnikkut pisinnaavoq.

§ 16. Najugaqarnermi atugassarititaasut pillugit kommunalbestyrelsit oqilisaassiviusorlu allaganngorlugu isumaqatigiissuteqassapput.

Imm. 2. Ilaqutariinnut oqilisaassisunut aningaasarsiaqartitsisoqarnissaa Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup akuersissutigisinnaavaa. Aningaasarsiat inuup oqilisaassiffiusup nalaani pilersorneqarneranut aningaasartuutitut ilaanngillat.

Imm. 3. Pilersorneqarnermut aningaasartuutit pineqartumut pilersuisussaataasumit pilersuisussaataasunilluunniit akilerneqartassapput.

Imm. 4. Annertuumik innarluutillip ilaqutariillu oqilisaassisut akornanni, pineqartup kommuni najugarivitaani kommunalbestyrelsi suleqatigalugu pilersorneqarnermut qanoq akiliuteqarnissaq isumaqatigiissutigineqassapput.

Imm. 5. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik oqilisaasuuppat taamaallaat pilersuineranut akiliisoqassaaq, takuuk imm. 3.

Imm. 6. Aningaasarsiassanut pilersorneqarnermullu akiliutitut akigitat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup ukiumut ataasiarlutik aalajangersarneqartassapput.

Kapitali 5

Inigisap allanngortiterneqarnera

§ 17. Inigisap allanngortiterneqarneranut ikiorsiisoqarsinnaavoq annertuumik innarluutilik nammeneq inigisaminiissinnaassaguni inigisami immikkut allanngortiterneqarnissaanik pisariaqartitsippat. Inigisap allanngortiterneqarneranut ikiorsiissutit nammeneq inigisap allanngortiterneqarneranut ikiorsiissutigineqarsinnaapput pineqartoq inigisamini nammineersinnaalissappat, matumani najugaqatigiiffik aamma nakkutigineqarluni najugaqarfik eqqarsaatigalugit.

Imm. 2. Inissiami attartortittakkami atortunik nalinginnaasumik pigineqartartunik pisinissamut ikiorsiinissamut akuersissuteqartoqarsinnaanngilaq.

§ 18. Inigisap allanngortiterneqarneranut ikiorsiissutit ilaatigut inigisami isaarialersuinerusinnaavoq, tassunga ilanngullugit silami qaqeriartarfiit assigisaallu.

Imm. 2. Ikiorsiissuteqarnermi inigisamut atatillugu quiliorneq assigisaanilluunniit sananeq aamma ilaatinneqarsinnaapput, innarluutilik taamaattumik peqarnissaminik pisariaqartitsippat, assersuutigalugu qamummut motoorilimmut toqqorsiviusinnaasumik.

§ 19. Inigisamik allanngortiterinissamik qinnuteqaatip Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmut nassiunneqannginnerani allannguutit suut pisariaqarnersut kommunalbestyrelsimi isumaginninnermut tunngasut ulluinnarni ingerlanneqarnerannut ataavartumik ataatsimiititaliap naliliiffigissavai, allannguutinullu aningaasartuutissat naatsorsorlugit. Allannguutigitinniakkatut eqqarsaatigineqartut pillugit illuliornermi qatserisartoqarnermilu oqartussanit illullu piginnittaanit akuersissutit kommunalbestyrelsip pissarsiariniassavai.

Imm. 2. Inigisap allanngortiterneqarnissaa Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit akuersissutigineqarpat kommunalbestyrelsi suliaassap suliarineqarnissaa pillugu assigiinngitsutigut isumaqatigiissuteqassaaq, suliallu ingerlanneqarnera nakkutilliisuuffigalugu.

Kapitali 6

Qamutit motorillit

§ 20. Qamutit motorillit, biilit ilanngunnagit, Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit akuersissutigineqarsinnaapput innarluutilik najugaqarfinni angallassissutinit tamanit ilaaffigineqarsinnaasunit, matumani taxat aamma ilanngullugit eqqarsaatigalugit, tikinneqarsinnaanngitsuni najugaqarluniluunniit ulluinnarni angalasarpat.

Imm. 2. Pissutsit immikkut ittut atuutsillugit qamutinik motorilinnik akuersissuteqartoqarsinnaavoq, biilit ilanngunnagit, naak imm. 1-imi piumasaqaatit eqqortinneqarsimanngikkaluartut.

§ 21. Qamutit motorillit Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit sillimmaserneqartassapput. Annertuumik innarluutilik pineqartoq qamummik taassuminnga aalajangersimasumik atuisutut nalunaarsorneqassaaq.

§ 22. Qamutit motorillit, matumani biilit ilanngullugit, allanngortiterneqarnissaannut akuersissuteqartoqarsinnaavoq innarluutillip qamutit motorillit taakku allanngortiterneqartinnagit atorsinnaanngippagit.

§ 23. Qamutinut motorilinnut, matumani biilit ilanngunnagit, ingerlatsinermit aningaasartuutitut, soorlu sillimmasiinermit akiliutitut, iluarsaassinermut aserfallatsaaliinermullu tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit matusissutissanik tapiissuteqartoqarsinnaavoq.

§ 24. Biilnut innarluutilinnut naleqqussarneqarsimasunut ingerlatsinermit aningaasartuutitut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit matusissutissanik tapiissuteqartoqarsinnaavoq, soorlu sillimmasiinermit akiliutitut, iluarsaassinernut aserfallatsaaliinermullu, tapiissutillu taakku aningaasartassaat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit ukiumut ataasiarlutik aalajangersarneqartassapput.

Kapitali 7

Pikkorissartitsinerit

§ 25. Annertuumik innarluutilinnut, ilaqutaasunut, tapersersortitut ikiortitut allanullu pikkorissarnernut peqataanissanut ikiorsiisoqarsinnaavoq, Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik isumaqarpat pikkorissartitsinermit peqataaneq annertuumik innarluutillip ulluinnarni inuuneranut pitsanngoriaataasinnaasoq.

§ 26. Pikkorissartitsinermit atatillugu ikiorsiissutini pikkorissartitsinermit akiliutit, angalanermut pikkorissarnerullu nalaani najukkamut aningaasartuutit kiisalu sulinikkut isertitassaraluanut annaasanut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit taarsiissutit ilaatinneqarsinnaallutik.

Imm. 2. Sulinikkut isertitassaraluit annaasat tunngaviusumik akissarsianut tamarmiusunut uppersaasikkanut tamakkiisumik taarsiissutigineqassapput, tamatumunnga peqatigitillugu akeqanngitsumik nerisaqartitsisoqarsimanngippat.

Imm. 3. Sulinikkut isertitassaraluit annaasat tunngaviusumik akissarsiat tamarmiusut uppersaasikkat 90 procentiinik taarsiissutigineqassapput, tamatumunnga peqatigitillugu akeqanngitsumik nerisaqartitsisoqarsimappat.

Kapitali 8

Najugaqatigiiffik

§ 27. Kommunalbestyrelsimi najugaqatigiiffinnik ataatsimut pisariaqartitsinerup annertussusia kommunimi isumaginninnermut tunngasut ingerlanneqarnerannut ataatsimiititaliap naliliiffigissavaa. Naalakkersuisut kommunalbestyrelsimut najugaqatigiiffinnik pilersitsinissamut peqqusisnaavoq:

1) kommuni annertuumik innarluutilinnut 18-it sinnerlugit ukiulinnut marlunnut amerlanerusunulluunniit kommunitut angerlarsimaffiuppat,

2) pineqartut ulluunerani nammeneq angerlarsimaffimminni nammineersinnaanngippata, aamma

3) pineqartut imminnut akornusersuunnatik najugaqatigiissinnaappata.

§ 28. Najugaqatigiiffinni najugaqartut imminnut ima ikiorsinnaatigisariaqarput perorsaanikkut aammalu suliasatigut allatigut pisarialinnik ikiorsiinissaq killilimmik taamaallaat annertussuseqassalluni.

Imm. 2. Ikiorsiinissami najugaqartut nammineersinnaassuseqalernissaannut inuuniarnerminnilu imminnut akisussaaffigilernissaannut ineriartortinneqarnissaat siunertarineqarpoq.

§ 29. Najugaqatigiiffik najugaqartut namminerisamik angerlarsimaffiattut isigineqassaaq. Najugaqartut ataasiakkaat tamarmik immikkut ineqartussanngorlugit najugaqatigiiffik aaqqissuunneqassaaq.

Imm. 2. Najugaqatigiiffimmi najugaqartut isersimaartarfimmik, perusersartarfimmik, uffarfimmik igaffimmillu atuisinnaanissamik periarfissaqassapput.

§ 30. Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik najugaqatigiiffinni init ataatsimoorunneqartartut naleqquttut iluarsarneqarsimasullu aaqqissuunneqarnerinut pequsersorneqarnerinullu ataasiaannartumik tapiissuteqarsinnaavoq. Init ataatsimoorunneqartartut taakku inunnit timimikkut annertuumik innarluutilinnit sapinngisamik atorineqarsinnaasuussapput. Ataasiaannartumik tapiissutit annertussusaat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit ukiumut ataasiarlutik aalajangersarneqartassapput.

Kapitali 9

Nakkutigineqarluni najugaqarfik

§ 31. Inunnut 18-inik ukioqalereersimasunut annertuumik innarluutilinnut annertunerusumillu paaqqutarineqarnissamik tapersorsorneqarnissamillu pisariaqartitsisunut inissanik nakkutigineqarluni najugaqarfimmi neqeroorteqartoqartassaaq.

§ 32. Nakkutigineqarluni najugaqarfik najugaqartut namminerisamittut angerlarsimaffiattut isigineqassaaq. Najugaqartut ataasiakkaat tamarmik immikkut ineqartussanngorlugit najugaqatigiiffik aaqqissuunneqassaaq.

Imm. 2. Nakkutigineqarluni najugaqarfimmi najugaqartut isersimaartarfimmik, perusersartarfimmik, uffarfimmik igaffimmillu atuisinnaanissaminnik periarfissaqassapput.

§ 33. Naalakkersuisut kommunalbestyrelsi peqqusinnaavaa nakkutigineqarluni najugaqarfimmik pilersitseqqullugu kommuni, § 31 tunngavigalugu nakkutigineqarluni najugaqarfimmi najugaqarnissamik neqeroorfigineqartussanik, annertuumik innarluutilinnut marlunnut amerlanerusunulluunniit kommunitut angerlarsimaffiuppat.

Imm. 2. Kalaallit Nunaanni annertuumik innarluutillit marluk amerlanerilluunniit nakkutigineqarlunilu najugaqarfimmi ataatsimi najugaqatigiissinnaappata Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik nakkutigineqarluni najugaqarfimmik illoqarfinniit/nunaqarfinniit assigiinngitsuninngaanneersunut najugaqarfissanngortitamik pilersitsisinnaavoq.

Imm. 3. Nuna tamakkerlugu atorneqartussanik nakkutigineqarluni najugaqarfiliat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit ingerlanneqassapput. Najugaqarfiit allat kommunalbestyrelsinit pilersitsisunit ingerlanneqassapput.

§ 34. Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik kommunit nakkutigineqarluni najugaqarfutaanni init ataatsimoorunneqartartut naleqquttut iluarsaanneqarsimasut aaqqissuunneqarnerinut pequsersorneqarnerinullu ataasiaannartumik tapiissuteqarsinnaavoq. Ataasiaannartumik tapiissutit annertussusaat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit ukiumut ataasiarlutik aalajangersarneqartassapput.

Imm. 2. Nakkutigineqarluni najugaqarfik inummit annertuumik timikkut innarlutilimmit atorneqarsinnaassappat taassuma allanngortiterneqarneranut ikiorsiissuteqartoqarsinnaavoq.

Imm. 3. Init sulisunit allaffittullu atorneqartut ingerlanneqarnerannut tapiissuteqartoqarsinnaavoq.

Imm. 4. Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik nakkutigineqarluni najugaqarfiit pillugit suleqatigiinnermut ingerlatsinermullu kommunalbestyrelsinit isumaqatigiissuteqarsinnaavoq.

Kapitali 10

Suliassaqartitsineq

§ 35. Inummut annertuumik innarluutilimmut suliffeqarnissamik neqeroorfigineqarsinnaanngitsumut naapertuuttumik sammisasaqarnissamut neqeroorutissaqarnissaq kommunalbestyrelsit isumagisariaqarpaat.

Imm. 2. Inuk annertuumik innarluutilik ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartuuppat naapertuuttumik sammisasaqarnissaanut neqeroorutissaqarnissaq Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup sapinngisamik isumagissavaa.

§ 36. Sammisasaqartitsineq ulluunerani sammisasaqartitsivinni, naapittarfinni nakkutigineqarluni sullivinni imaluunniit nakkutigineqarluni suliffinni ingerlanneqartassaaq.

§ 37. Ulluunerani sammisasaqartitsiviit, naapittarfiit inersimasunullu annertuumik innarluutilinnut nakkutigineqartumik sulliviit kommunalbestyrelsinit, Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit imaluunniit taakku suleqatigiinnerisigut pilersinneqarsinnaapput. Ulluunerani sammisasaqartitsivik, naapittarfik imaluunniit nakkutigineqarluni sullivik Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup kommunalbestyrelsillu suleqatigiinnerisigut pilersinneqarpat akisussaaffinnut akiliuteqartarnernullu tunngasut pillugit ingerlatsinissamut isumaqatigiissusiortoqassaaq.

Imm. 2. Ulluunerani sammisasaqartitsiviit, naapittarfiit nakkutigineqarlunilu sulliviit sammisassanik ineriartuutaasunik katsorsaataasunillu neqerooruteqartassapput.

Imm. 3. Nakkutigineqarluni sulliviit nakkutigineqarlunilu suliffiit aaqqissuunneqarsimassapput inuit

annertuumik innarluutillit maskiinanik akuutissanillu navianarsinnaasunik imaluunniit allanik ajoqusiinnaasunik qanillattugassaqartinnagit.

Imm. 4. Annertuumik innarluutilinnut nakkutigineqarluni sullivinni sammisaqartunut imaluunniit nakkutigineqarluni suliffimmi sulisunut sammissaqartitsinermut aningaasarsianik aningaasarsitsisoqarsinnaavoq. Aningaasarsiat taakku amerlassusissaat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit ukiumut ataasiarlutik aalajangersarneqartassapput.

§ 38. Kommunit ulluunerani sammissasaqartitsiviini, naapittarfutaanni, nakkutigineqarluni sulliviutaanni assigisaannilu init naleqquttut iluarsaanneqarsimasullu pilersinneqarnissaannut, aaqqissuunneqarnissaannut pequsersorneqarnissaannullu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik tapiissuteqarsinnaavoq. Init inunnit timikkut annertuumik innarluutilinnit sapinngisamik atorneqarsinnaasuussapput.

Imm. 2. Pissutsit immikkut ittut atuutsillugit init allangortiterneqarnissaannut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik tapiissuteqarsinnaavoq, taamalillutik init taakku inunnit annertuumik innarluutilinnit atorneqarsinnaalersillugit.

Kapitali 11

Angallanneqarnermi aaqqissuussinerit

§ 39. Kommunini immikkut ittumik pisariaqartinneqarpat, inunnut annertuumik innarluutilinnut angallanneqarnermi aaqqissuussinerimik ingerlatsinermullu pilersitsivigineqarnissaannut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik ikiorsiissuteqarsinnaavoq.

Imm. 2. Angallanneqarnermi aaqqissuussinerimut taamaattumut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik biilimik atugassiiinnaavoq. Taamaaliorneq kommunalbestyrelsit, peqqinnissaqarfik imaluunniit kommuni isumaqatigiissuteqarfigereerlugu suliniaqatigiiffik namminersortoq isumaqatigiissuteqarfigalugit pisinnaavoq, taaneqartorlu kingulleq kommunalbestyrelsi isumaqatigiissuteqarfigalugu pisinnaalluni.

Imm. 3. Tamakku saniatigut inuk annertuumik innarluutilik taxartarnissaminut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit aningaasatigut ikiorserneqarsinnaavoq.

Kapitali 12

Nammineq angerlarsimaffimmi paaqqutarineqarneq

§ 40. Inuk annertuumik innarluutilik nammineq angerlarsimaffimmini najugaqarpat ulluinnarni paaqqutarineqarneranik isumaginnittoq aningaasarsiaqartinneqarsinnaavoq. Taamaattorli piumasarineqarpoq pineqartup taamaaliornermigut nalinginnaasumik isertitaqarnissani tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit annaasimassagaa.

Imm. 2. Nammineq meerasamik paarsinerimut taamaallaat aningaasarsiaqartitsisoqarsinnaavoq ulluunerani paaqqinniffimmi paarsineq periarfissatut naleqquttuunngippat.

Imm. 3. Nal. akunneri qassit aningaasarsiaqarfiussanersut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfup naliliiffigisassavaa.

Imm. 4. Nal. akunneranut aningaasarsiaassat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfup ukiumut ataasiarluni aalajangersartassavai. Nal. akunnermusiat SIK-p isumaqatigiissutai malillugit suliamik ilinniagaqanngitsup nal. akunnermusiaatut annerpaamik amerlassuseqarsinnaapput.

Kapitali 13

Kalaallit Nunaata avataani najugaqarneq

§ 41. Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik Kalaallit Nunaata avataani katsorsartinnernut taamaallaat ikiorsiissuteqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni katsorsartinnissamut periarfissat nungussimappata, imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussat nunat tamat akornanni isumaqatigiissutitigut nuussinissamut peqataanissamut pisussaaffeqarpata.

Kapitali 14

Tikeraarnermut atatillugu angalanerit pisunullu immikkut ittunut il.il. atatillugu angalanerit

§ 42. Annertuumik innarluutilik innarluuteqarnini pissutigalugu nunagisami avataani najugaqartoq ukiumut ataasiarluni nunagisaminut feriarnissaminut ikiorserneqarsinnaavoq. Piumasaqaataavoq, pineqartoq nunagisamini naleqquttumik najugaqarfigisinnaasaminik neqeroorfigineqarsinnaannginnini pissutigalugu, nunagisami avataani najugaqartuussasoq aamma najugaqarneq pillugu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik aalajangiisimassasoq.

Imm. 2. Ikiorsiissutit angalanermut uninnganermilu aningaasartuutitut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit matusissutissatut ikiorsiissutigineqassapput.

§ 43. Aammattaaq ikiorsiissutini pisariaqartinneqartumik ingiaqatigitinneqartut angalaneritut uninnganerinullu aningaasartuutit pisariaqartut, ullormusiaat sulinermilu isertitatigut annaasarisinnaasaannut taarsiissutit ilaatinneqarsinnaapput.

Imm. 2. Annertuumik innarluutilik Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfigisamini sulisumit ingiaqatigineqarpat sulisoq pineqartoq taarteqartitsinertut aningaasartuutit matuneqassapput.

Imm. 3. Annertuumik innarluutillip angalanissamini kina ingiaqatigissanerlugu sapinngisamik nammineerluni aalajangissavaa. Pineqartoq nammineerluni taamatut aalajangiinissaminut periarfissaqanngippat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik aalajangiissaaq. Tamanna innarluutilik nammineq, angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq namminerisamilluunniit nakkutiginnittoq suleqatigalugit pissaaq, inuk annertuumik innarluutilik nammineersinnaassusiagaasimappat, kiisalu pisariaqassappat paaqqinniffimmi sulisut suleqatigalugit.

§ 44. Angalanissaq annertuumik innarluutillip sapinngisamik nammineerluni piareersassavaa, matumani ukiup qanoq ilinerani angalaneq pissasoq kissaatigineqarnerisoq ilanngullugu aalajangerlugu. Ilaqutariinni pisut immikkut ittut/nalliuttorsiornerit annertuumik innarluutillip peqataaffigissallugit kissaatigisai ataqqineqassapput.

Imm. 2. Innarluutilik nammineq angalanissamik piareersaasinnaanngippat qaqugukkut angalasoqarnissaa Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfup innarluutilik nammineq, angajoqqaatut oqartussaasoq, imaluunniit nakkutiginnittoq, paaqqinniffimmi sulisut kiisalu qanigisaasut inuup annertuumik innarluutillip tikeraagassai suleqatigalugit aalajangersarneqassaaq.

§ 45. Annertuumik innarluutilik tikeraarluni angalaneranut atatillugu immikkut tapersorsorneqarnissaminik pisariaqartitsippat, matumani oqalutseqartitsineq ilanngullugu, kommunimi najugarivitami kommunalbestyrelsi aallarnissaq qaammatinik marlunnik sioqqullugu tamatumingga qinnuteqaateqassaaq. Qinnuteqaat taanna Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmut nassiunneqassaaq.

Imm. 2. Inuit annertuumik innarluutillit Danmarkimiittut eqqarsaatigalugit inuk pineqartoq nammineq paaqqinniffimiluunniit najugarisami sulisut tassaapput immikkut tapersersuiniutissat pillugit

qinnuteqaateqartussat. Qinnuteqaat taanna Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfianut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmut nassiunneqassaaq.

§ 46. Annertuumik innarluutillip § 42 tunngavigalugu tikeraarsinnaatitaanini atorsinnaangippagu tassunga taarsiullugu pineqartup qanigisatut ilaqutaa innarluutilimmut pineqartumut tikeraarnissamini angalanerminut atatillugu aningaasartuutitut ikiorsiivigineqarsinnaavoq.

Imm. 2. Annertuumik innarluutillip nammineersinnaassuseqartup qanigisamisut ilaqttani kina tikeraartissatut kissaatiginerlugu sapinngisamik nammineerluni aalajangissavaa.

Imm. 3. Pineqartoq 18-it inorlugit ukioqarpat angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq aalajangiissaaq. Pineqartoq nammineersinnaassusiagaasimappat innarluutillip nakkutilliisutut sinniisaa Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu aalajangiissaaq. Inuk annertuumik innarluutillik aalajangiinnermi sapinngisamik annertunerpaamik nammineerluni peqataatinneqassaaq.

§ 47. Annertuumik innarluutillit 18-it inorlugit ukiullit angajoqqaatut oqartussaassuseqartumut attaveqarnerat ingerlaavartinneqarnissat eqqarsaatigalugu pisariaqarfiisigut ukiumoortumik sulii ataasiarlutik tikeraarsinnaanissat akuerineqarsinnaapput. Taamaattorli angalaneq meeqqap katsorsarneqarneranut akornusiisuutinneqassanngilaq.

Imm. 2. Annertuumik innarluutillip 18-it inorlugit ukiullip angajoqqaatut oqartussaassuseqartumut pinnani qanigisatulli ilaqqatut allamut tikeraarnissani nammineq kissaatigippagu taamatut angalanissaa akuersissutigineqarsinnaavoq. Taamaattorli piumasarineqarpoq angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigummisaqartoq tamanna pillugu isumaqataalluni nalunaarsimassasoq.

Imm. 3. Annertuumik innarluutillip tamanna nammineerluni kissaatigippagu annertuumik innarluutillip tikeraarnissanut taarsiullugu angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq qanigisatulluunniit ilaqutaasoq alla tikeraassasoq akuersissutigineqarsinnaavoq. Taamaattorli piumasarineqarpoq angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigummisaqartoq tamanna pillugu isumaqataalluni nalunaarsimassasoq.

§ 48. Annertuumik innarluutillik 18-it inorlugit ukiulik paaqqinniffimmut allamut nuuppat pineqartup angalanerminut periarfissaata aappaa angajoqqaatut oqartussaassuseqartup paaqqinniffimmut nutaamut tassunga tikeraarnissanut nuunneqarsinnaavoq.

§ 49. Angerlarsimaffigisatut najukkamut tikinniarnernup ajornakusoortuunera, ikiorsiinissamut atortorisaruteqarnissamulluunniit periarfissat amigaatigineqarnerat pissutigalugit inuit annertuumik innarluutillit ilaqqatminnut tikeraarsinnaangippata taarsiullugu angerlarsimaffigisatut najugaata qanittuani illoqarfimmut pineqartup, ingiaqataasut qanigisatulli ilaqutaata ataatsip angalanissat akuersissutigineqarsinnaavoq.

Imm. 2. Angalanerminut uninnganermullu aningaasartuutit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit ikiorsiissutigineqassapput. Aammattaaq ingiaqataasut ilaqutaanngitsut eqqarsaatigalugit taakku ullormusiaat kiisalu ingiaqataanerminni aningaasarsiaqarsimappata aningaasarsiaat aamma sulinikkut isertitassaraluamikkut annaasaat ikiorsiissutitigut matussuserneqassapput.

§ 50. Pissutsit immikkut ittut atuutsillugit annertuumik innarluutillit § 42-mi pineqartunut ilaatinneqartut assersuutigalugu qanigisatut ilaqqat napparsimarulunneranut, toquneranut ilisaanerannulluunniit atatillugu Kalaallit Nunaanni imaluunniit Kalaallit Nunaannut angalanissamut ikiorserneqarsinnaapput.

Imm. 2. Pissutsit immikkut illuinnaartut atuutsillugit annertuumik innarluutillip, § 42-mi pineqartunut ilaatinneqartup, qaniginerpaasaata angalanissaannut ikiorsiisoqarnissaa akuersissutigineqarsinnaavoq, assersuutigalugu innarluutillip pingaarutilimmik ullorsiorneranut imaluunniit napparsimarulunneranut atatillugu.

Imm. 3. Inuit § 42-mi pineqartunut ilaatinneqartut nunagisami avataaniitillutik toquppata illerfisa angallanneqarnerinut aningaasartuutit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit matussutissaqartinneqarnissaat akuersissutigineqarsinnaavoq.

§ 51. Inuk annertuumik innarluutilik Kalaallit Nunaanni najugaqartoq aamma § 42-mi § 47-milu pineqartunut ilaatinneqanngitsoq nammineq akilikaminik namminerlu suliniuteqarnermigut feriarpat, ingiaqateqaranili feriarsinnaanani, ingiaqateqarnissaanut ikiorsiissuteqartoqarnissaa akuersissutigineqarsinnaavoq.

Imm. 2. Ingiaqateqartitsinermut aningaasartuutit makku tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akilerneqarnissaat akuersissutigineqarsinnaavoq:

- 1) Angalanermut ineqarallarnermullu aningaasartuutit,
- 2) ullormusiat,
- 3) ingiaqataanermut aningaasarsiat,
- 4) sulinikkut akissarsiassaraluanit annaasat.

Imm. 3. Inuit annertuumik innarluutillit 18-inik taakkulunniit sinnerlugit ukioqartut aalajangersagaq manna tunngavigalugu taamaallaat ukiut pingasukkaarlugit ikiorserneqarsinnaapput.

Imm. 4. Inuit annertuumik innarluutillit 18-it inorlugit ukioqartut aalajangersagaq manna tunngavigalugu ukiut tamaasa ikiorserneqarsinnaapput.

§ 52. § 43, § 47, § 49 § 51-ilu tunngavigalugit tikeraarnermut feeriarluni angalanernut ikiorsiissuteqarneq sivilunerpaamik ullunik unnuanillu qulingiluanik sivilussuseqartunut akuersissuteqartoqarsinnaavoq, piffissaq tikeraarnerup angalanerulluunniit ulluisa amerlassusii apeqqutaatinnagit. Feriarluni ulloq aallarfiusoq, kiisalu naggataa ilanngunneqassanngillat.

Kapitali 15

Aqutsineq

§ 53. Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup kommunalbestyrelsit annertuumik innarluutilinnut siunnersuinerini, ilitsersuinerini tapersersuinerinilu kiisalu ikiorsiiniutit suut neqeroorutigineqarsinnaanerini paasisitsiniaanerini ikiussavai.

Imm. 2. Kommunalbestyrelsip najugarivitap inassuteqarneratigut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup naliliiffigissavaa ikiorsiiniutit suut aallartisarneqartariaqarnersut, inuk annertuumik innarluutilik sapinngisamik nalinnginnaasumut qanittumik inuuneqalersinnaassappat.

§ 54. Annertuumik innarluteqartut ikiorserneqarnissaat pillugu kommunalbestyrelsit Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmut qinnuteqaataanni tamani qinnuteqaanneqartup aqqa, najugaa inuttullu normua pillugit paasissutissat imaritinneqartassapput.

Imm. 2. Ikiorsiissutissatut qinnutigineqartup suunera erseqqissumik allassimassaaq. Ikiorsiissutissatut qinnutigineqartoq katsorsaanermut ilaappat iliuusissatut pilersaarutip suliarineqarsimanera ilanngullugu nassiunneqassaaq.

Imm. 3. Aammattaaq qinnuteqaat pineqartup innarluutaa, sulisinnaassuseqarnerata killiffia, ilinniagaqarnera, inuussutissarsiutaa kiisalu inuttut inooqatigiinnermilu pissutsit atugai pillugit paasissutissanik erseqqissunik imaqqassaaq.

§ 55. Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup annertuumik innarluutilinnut ikiorsiissutissatut akuersissutigisaanut aningaasartuutit tamaasa kommunalbestyrelsip najugarivitap siumoortumik akilertassavai.

Imm. 2. Kommunalbestyrelsit aningaasartuutigisimasanik utertitseqqusillutik qinnuteqaataat aningaasartuuteqarnerup kingorna kingusinnerpaamik qaammatip ataatsip qaangiunnerani Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit tiguneqareersimasassapput.

Imm. 3. Utertiteqqusilluni qinnuteqaat inummut pineqartumut paasissutissanik makkuninnga imaqassaaq:

- 1) ateq,
- 2) inuup normua,
- 3) ikiorserneqarnissamut qinnuteqaat sumut tunnganersoq.

Imm. 4. Aningaasartuutigineqarsimasut utertitseqqusilluni qinnuteqaatip Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit tiguneqarneranit kingusinnerpaamik qaammatip ataatsip qaangiunnerani kommunalbestyrelsinut utertillugit akilerneqareersimassapput.

Imm. 5. Aningaasartuutit siumoortumik akuersissuteqarnikkut aningaasartuutaasimasut kisimik utertillugit akilerneqarsinnaapput.

Imm. 6. Aningaasaliissutitut akuersissutit taakku atorineqarsimaffissaata ullup kingulliup qaangiunneranit kingusinnerpaamik qaammatit pingasut qaangiunnerani utertillugit akilerneqarnissaat qinnutigineqarsimanngippat aningaasaliissutitut akuersissut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup atorunnaarsissinnaavaa.

Kapitali 16

Atortuulersitsineq

§ 56. Nalunaarut manna 15. april 2008 aallarnerfigalugu atortuulersinneqarpoq.

Imm. 2. Nalunaarut manna akuersissutitut atuuppoq imm. 1-imi ulloq taaneqartutut nalunaarutigineqartoq malillugu.

Imm. 3. Tamatumunnga peqatigitillugu Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 28, 22. december 2000-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq.

§ 57. Tikeraarluni angalanerit, feriarluni angalanerit aamma pisunut immikkut ittunut il.il. atatillugu angalanerit pillugit kapitali 14-imi aalajangersakkat aamma atuupput inunnut nalunaarutip matuma atortuulersinneqannginnerani Kalaallit Nunaanni isumaginninnermut oqartussaasunit Danmarkimi innarluutilittut isumagineqartussatut inissinneqarsimasunut tamatumalu kingorna danskisut siusinaartumik pensionisiaqalersinneqarsimasunut.

Namminersornerullutik Oqartussat, 4. april 2008

Arkalo Abelsen

/

Martha Lund Olsen

Namminersorlutik Oqartussat

Imaneq 4

3900 Nuuk

E-mail: nsninatsit@nanoq.gl

Linkit iluaqutaasussat

Kalaallit Nunaanni inatsisinut nalunaarutit

Namminersorlutik Oqartussat inatsisinut toqqorsiviat

Naalakkersuisut